

ZAA LA SƐIA

Yá pó kú láε bee guu

Láε bee guu Zaa lé tékpa Yesudeoᵑgu aao naa Yesu Kilisiwa síana, aai yáke a zéwa wàò yekōzi n̄ Lua gbāao. A òné lɔ aa gi yādanε b̄εε pó ì kpáné wà Lua yá k̄ua sú sui.

Lápi daalek̄ii (1.1-4) Zaa nà yá pó áε yáwae: Sema Yesudeo aao kōgb̄eo ũ n̄ Mae Luao n̄ aà Né Yesu Kilisio. A gbèamá aa ze n̄ Lua z̄ina pó aa wes̄i Yesu Kilisile mé aa swādò aà yādan̄io seeladekeo, aaiɔ ku gupua guu, asa Luaá gupuae. Bee yáí, sema aao yekōzi (1.5-2.17). Bee gb̄ea à lek̄à Kilisi ib̄eo moa yáwa, εede pó aai me Yesuá Kilisi no (2.18-29). Bee gb̄ea à yá pó ì to wà Lua né síandeo d̄o ò: Yáεdekeea, yeak̄oi, Yesu Kilisi náaikea (3.1-24). A yá pó ì to wà síana d̄ok̄e n̄ εeo ò (4.1-6), ̄o à èa sù yeak̄oi yáwa. Dea Lua gb̄é ũá yeak̄oi yáε, asa Lua ìo yenziε (4.1-21). Lápi láak̄ii à luanaaik̄ea pó ì n̄ ká z̄ibleawa yá'ò (5.1-21).

Lápi ì dea Yesude síande ũ yá boolekew̄εε. I Yesudeo gba láasoo maa ké aa e bo yādanε εede pó ì n̄ s̄o bleo guu, aai Yesu Kilisi náaike n̄ yeak̄ozio.

Yá w̄enide

¹ Gb̄é pó kú za as̄inizi* wa aà yāmà, wa aà è n̄ w̄éo, wa aà gwà, wa ok̄àwà, Yá w̄enidepi bao wáλε kpáé.

* 1:1 Zaa 1.1

² Wēnidepi b̀ gupuau, wa à e, à seeladeon wá ũ. Wēnidepi ku yāa Mae Lua ḱie, ̄ à b̀wá.[†] À bao wáe kpáe.

³ Yá ṕ wá mà wá e ̄ wáe oe, ké ápio á lé e à doũwano, asa wá lé doũ ní Mae Luaoe ní à Né Yesu Kilisipio.[‡]

⁴ Wáe yáe beeo oe ké wá pona e pewáe.

Luaá gupuae

⁵ Bao ṕ wá màwà wáe kpáen ke: Luaá gupuae, gusia ku à ḱio, baa yo.

⁶ Tó wa mà wá lé doũaone mé wá kú gusiau, ee wáe tó, wáe zike sianawao.

⁷ Tó wá kú gupuau lá Lua ku gupuauwa s̄, ̄ wá lé à doũ, à Né Yesu au i wá duuna píi wolowá.

⁸ Tó wa mà wá duuna vío, wáe wázia sāsāe, wá siana vío.

⁹ Tó wa wá duunao ò Luae, Lua dee náai ví, i yáke a zéwa, a wá duunapio kéwá, a yāvāi wolowá píi. §

¹⁰ Tó wa mà wi duunakeo, wa Lua d̄ie eede ũe, wá à yá k̄uao.

2

¹ Ma néo, máe yá bee oe, ké ásu duunakeo yáie. Ama tó á gbee duunake, wá Zennode ví Mae Lua ḱi táesaide Yesu Kilisi ũ.

² ̄me wá duuna awakpabo ũ.* I ke wá duuna ado no, dúnia búu gbéo poe.

³ Tó wá yá ṕ a d̄ieo k̄ua, beewa wá d̄s siana ké wá à d̄s.

[†] 1:2 Zaa 1.14 [‡] 1:3 Zaa 17.3 § 1:9 Sou 32.5 * 2:2 Lom 3.25

⁴ Tó gbé mè á àà dō, mé a yá pó a dilɛ kũao, εεδεε, ade sɩana vɩo.

⁵ Gbé pó àà yá kũa sō, àà yea Luazi papaa sɩanaε. Pó pó a to wà dō ké wá naawàn ke:

⁶ Gbé pó mè á naawà, sema ade kua àò de lá Kilisi ku yãawa.

Yá dafu dilɛa

⁷ Ma gbé yenzideɔ, i ke yá dafu ma a lakèéɔ, yãzi pó wa dilɛé za káauε.† Yázipi mé Lua yá pó á mà ũ.

⁸ N beeo yá pó mále a lákèé dafu lɔε, wɩ a sɩana e aàpi ní ápiɔwa, asa gusia lé gē, ò gupua sɩande‡ lé bii sa.

⁹ Gbé pó mè á kú gupuau, mé a za a gbédeegu, ade ku gusiaε e tia.

¹⁰ Gbé pó ye a gbédeezi ku gupuau, àà yãe lí tó gbēe fuo.

¹¹ Gbé pó za a gbédeegu ku gusiaε, a be gusiau, a dō gu pó ále géuo, ké gusiapi àà vɩakù yáí.

¹² Ma néɔ, má lác bee kèé ké á duuna kèwá àà tó yá musu yáí.

¹³ Maeɔ, ma lác bee kèé ké á gbé pó kú za asɩnizipi§ dō.

Ɛwaasoɔ, ma lác bee kèé ké a zɩblè Setãuwa.

¹⁴ Ma néɔ, ma lác bee kèé ké á Mae Lua dō. Maeɔ, ma lác bee kèé ké á gbé pó kú za asɩnizí dō. Ɛwaasoɔ, ma lác bee kèé

† 2:7 Zaa 13.34 ‡ 2:8 Zaa 1.9 § 2:13 1Zaa 1.1

ké á gbãa mé á Lua yá kũa,
 ã a zìblè Setãuwa.

¹⁵ Asu àò ye dúniazio, ge pò pò kú a guuo. Tó gbé ye dúniazì, a ye Mae Luazìo.

¹⁶ Asa yá pò kú dúnia guu píi, dɛ̀'li ní wɛtonlao ní àizɛɛ Ìandãao, i bɔ Mae Lua kíio, à bò dúnia kíie.

¹⁷ Dúnia lé gɛ̀ ní a pò pò wí a nidɛɔ, ãma luapɔɛákɛna aɔ ku gɔɔpiie.

Kilisi ibɛɛ

¹⁸ Ma néɔ, gɔɔ gbɛzã wá kuwà. Lá á mà Kilisi ibɛɛ lé mɔ́, aà ibɛɛɔ dasikù sa. Beewa wá dɔ́ ké wá kú gɔɔ gbɛzãwa.

¹⁹ Gbépiá wá gbéɔ no, a yáí aa bòlɛ wá guu. Tó wá gbéɔnɛ yãa dɔ́ aa kúwanɔ. Aa kèwá ké wà e dɔ́ an gbɛɛ dɛ wá gbé ùo yáie.

²⁰ Apio sɔ́, Lua Nisina díé, ã a síana dɔ́ ápii.

²¹ Ma láe bee kèé, ké a síana dɔ́ yáie, i ké á dɔ́o no. A dɔ́ ké ɛɛɛ lí bɔ síana guuo.

²² Déme dɛ ɛɛde ũi? Gbé pò gí Yesu Mɛsiikɛie. Gbé beeá Kilisi ibɛɛɛ, à gí Mae Luazi ní aà Néoɛ.

²³ Gbé pò gí Lua Nézi gí Mae Luazi bɔ. Gbé pò zè ní Lua Néo zè ní Mae Luao bɔ.*

²⁴ Aɔ yá pò á mà za káau kũa. Tó á yá pò á mà za káaupi kũa, áɔ naa Lua Néwa ní aà Maeo.

²⁵ Pò pò Kilisi a legbèwɛɛ mé wèni láasai ũ.

²⁶ Ma láe bee kèé gbé pò aalɛ á sãsãɔ yá musuɛ.

²⁷ Apio sɔ́, Nisina pò á è Kilisiwa kú á guu. A bàa kú ní gbɛɛ yádadaaéoo, asa aà Nisina lé yápii dadaé,

* 2:23 Zaa 5.23, 15.23

mé a síana ví, εε ku aà guuo. Lá àε dadaé, àò naa Kilisiwa màa.

²⁸ Tiasa ma néò, àò naawà àò gé, ké gɔɔ pò à mò, wá sɔ̃ iò dilεa. Wá γεε a gɔ̃ kpá wá wéi aà mɔgɔɔo.

²⁹ Lá á dɔ̃ a maa, àò dɔ̃ ké yāmaakena píiá aà néε.

3

Lua néò

¹ A gwa lá Mae Lua yewázi zɔ̃o, ké ì wá sísi a néò,* mé wá a ù sɔ̃! Dúnia wá dɔ̃o, ké i aà dɔ̃o yáí.

² Ma gbé yenzideo, Lua néon wá ù tia, mé lá wáò de i bɔ̃ gupuau yāao. Wá dɔ̃ ké gɔɔ pò à mò, wáò de laaàwa, asa wá wεsiaàε, wí aà e lá a de.

³ Gbé pò a wé dɔaàzi màa, aàò ku gbāsísai lá Kilisi ku gbāsísaiwa.

⁴ Gbé pò duunakè bò Lua yá kpεε, asa duunaá bɔa Lua ikoyā kpεε.

⁵ A dɔ̃ ké Kilisi mò duunawoloa yáie, mé a duuna vío.†

⁶ Gbé pò naawà lío tε duunawao. Duunkεnae i aà eo, a aà dɔ̃o.

⁷ Ma néò, ásu to gbēε á sásāo, yāmaakena mé maa lá Kilisi maawa.

⁸ Gbé pò ì duunakéá Ibiisi gbé, asa Ibiisi duunakè za asínizíε. Ibiisi yáò midεa yáí Lua Né mòì.

⁹ Gbé pò Lua aà ì lío tε duunawao, asa Lua kεkεá kú aà guue. A fɔ̃ lío tε duunawao, ké Lua aà ì yáí.

¹⁰ Lá wá Lua néò dɔ̃kɔ̃ε ní Ibiisi néon ke: Gbé pò lí yāmaakεo ge gbé pò ye a gbédeeziò, adeá Lua né no.

Yeakɔ̃i

* **3:1** Zaa 1.12 † **3:5** 2Kln 5.21

11 Yá pò á mà za káaun ke: Wàò yekõì.‡

12 Asu àò de lán Kainuwao. A de Setáu pò ùe, ò à a dāuna dè.Š Bóyáì à àà dèii? Ké àà yākea vāi mé àà dāuna pò maa yáìe.

13 Ma gbéò, tó dúnìá zaágu, * ásu to à bò á saeo.

14 Wá dõ wa bò gau wa gẽ wēni guu,† ké wá ye wá Yesude deeozi yáì. Gbé pò ye gbéio, adeá gee e tia.

15 Gbé pò za a gbédeeguá gbēdenae. A dõ ké gbēdenae líò wēni láasai vío.

16 Yáe bee mé a to wà dõ lá yeakõì de. Kilisi azia kpà wá yáì. Wápiò sò, sema wà wázia kpá wá Yesude deeozi yáì màa.

17 Tó gbé de pòde ù, mé a è a gbédee lé wēnake, tó i wēnadòèò, a ye gbéì lá Lua yeiwae?

18 Ma néò, wásu wàò yekõì ní léòò. Wàò yekõì síana ní yākeao.

19 Beewa wá dõ ké síana gbéòn wá ù, màa wá sò aò daa doũ Lua ae.

20 Tó yāe sù lé wá sò ví sò, wá dõ ké Lua zòò de wá làasooa, a yápii dõ.

21 Ma gbé yenzideò, tó wá làasooa lé wá dayāuo, wá sò aò diléa Lua aee,

22 wí pò pò wá gbèawà e, ké wá yá pò a diléò kũa mé wi yá pò ì kaaàgu ke yáì.

23 Yá pò a diléwēen ke: Wà àà Né Yesu Kilisi náaike,‡ wíò yekõì lá a diléwēewa.Š

24 Gbé pò yá pò a diléò kũa naawà, mé Luapi ku ade guu. Wá dõ ké a kú wá guu àà Nisína pò a

‡ 3:11 Zaa 13.34 § 3:12 Daa 4.8 * 3:13 Zaa 15.18 † 3:14 Zaa 5.24 ‡ 3:23 Zaa 6.29 § 3:23 Zaa 13.34

kpàwá yáí.

4

Nisína d̄s̄ak̄ɛ

¹ Ma gbé yenzide, ásu gbé pó aa mè wa Lua Nisína v̄ɔ yá sí mípiio. A ní tàasika à gwa tó nisína pó aa v̄í b̄ò Lua kííe, asa ãnabi eɣenaɔ dasikù dúniaú.

² Yá pó a to à f̄s̄ d̄s̄ tó Lua Nisína aa v̄in ke: Gbé pó mè Yesu Kilisi m̄ò gb̄enazina ũ, nisína pó a v̄í b̄ò Lua kííe.

³ Gbé pó Yesu d̄s̄ màao, nisína pó a v̄í i b̄ò Lua kííio. Kilisi ibeɛ pó á mà àle m̄ón we. A ku dúnia guu kò.

⁴ Ma néɔ, Lua gb̄éɔn á ũ, a z̄iblè ãnabi eɣenapiɔwa, asa Lua Nisína pó kú á guu z̄ɔ de nisína pó kú dúnia guula.

⁵ Dúnia gb̄éɔn ní ũ. Bee yáí aai dúnia yá'o, ò dúnia gb̄éɔ ì ní yãma.

⁶ Lua gb̄éɔn wá ũ. Gbé pó Lua d̄s̄ ì wá yãma, gbé pó de Lua pó ũo lí wá yãmao. Beewa ò wá Nisín slande d̄ók̄ɛ ní nisín eɣenaɔ.

Lua ì yeńzi

⁷ Ma gbé yenzide, wàɔ yek̄ɔi, asa yeak̄ɔi ì b̄ò Lua kííe. Gbé pó ì ye gb̄éi mé Lua né ũ, a Lua d̄s̄.

⁸ Gbé pó líɔ ye gb̄éio Lua d̄s̄o, asa Lua ì yeńziɛ.

⁹ Lá Lua yeawázi b̄ò gupuaun ke: A a Né m̄endona z̄ì dúnia guu,* ké wà w̄eni e ní aà gb̄aaoɛ.

¹⁰ Aà yeawázipin ke: I ke wámɛ wá ye Luazio, Lua mé yewázi, ò à a Né z̄ì wá duuna awakpab̄o ũ.

* 4:9 Zaa 3.16

11 Ma gbé yenzideᵛ, lá Lua yewázi màa, sema wàᵛ yekōi s̄.

12 Gbēe i wesi Luale yāao,† āma tó wá yekōi, Lua kú wá guu, mé aà yeawázipi papaa wá guu.

13 Wá d̄ᵛ ké wá naawà mé a kú wá guu, ké à a Nisina kpàwá yáí.

14 Wá è, a seeladeᵛn wá ũ, Mae Lua a Né zì dúnia Suabana ũe.‡

15 Gbé pó ò Yesuá Lua Née, Lua ku aà guu, mé ade ku Lua guu.

16 Wá d̄ᵛ ké Lua yewázi mé wá a náai ví.

Lua ìᵛ yewázi. Gbé pó ìᵛ ye gbéi naa Luawa, mé Lua naawà.

17 Lá Lua yeawázi p̄eᵛwán ke: Wá s̄ᵛ aᵛ dilea yákpalekegᵛᵛzi. Asa lá Kilisi de, wápiᵛ s̄ᵛ, màa wá de dúniae bee guu.

18 Gbēe lí víake gbé pó yeazieᵛ. Tó Lua yewázi wásawasa, wáᵛ víake aà yá musuo, asa w̄i víake gbé pó wàle e a ìadamáe. Víade líᵛ d̄ᵛ Lua yewázi wásawasao.

19 Wápiᵛ, w̄iᵛ ye gbéi, ké Lua d̄ᵛaa yewázi yáí.§

20 Tó gbé mè á ye Luazi, mé a za a gbédeegu, eede. Asa gbé pó ye a gbédee pó ì ezio, a f̄ᵛ aᵛ ye Lua pó ì eozio.

21 Yá pó a òl̄eᵛw̄eᵛn ke: Gbé pó ye Luazi, sema aàᵛ ye a gbédeezi s̄ᵛ.*

5

Lua Né náaike

† 4:12 Zaa 1.18 ‡ 4:14 Zaa 3.17 § 4:19 Lom 5.8 * 4:21 Mat 22.37-39

1 Gbé pọ Yesu náai ví Mesii ũ, Lua mé ade ì. Gbé pọ ye dei ye néie lo.

2 Tó wá ye Luazi mé wá yá pọ a òlẹ̀ kúa, beewa wá dṣ́ ké wá ye Lua néozi.

3 Asa yea Luazi mé yá pọ a òlẹ̀ kúa ũ.* Yá pọ a òlẹ̀piò zì'ũ sṣo,†

4 asa gbé pọ Lua aà ì ì zible dúniawae. Wá luanaaikéa mé ì to wà zible dúniawa.

5 Déme ì zible dúniawai? Gbé pọ sí Yesuá Lua Néé bàasio.

6 Yesu Kilisipi mé gbé pọ m̀ò à da'ilekè, aà au b̀òle ũ. I ké da'ileé adoo, à da'ilekè, aà au b̀òle lo. Lua Nisina mé aà seelade ũ, asa òme síande ũ.

7 Seelaò ku àaṣe:

8 Lua Nisina ní ipio ní aupio, mé an àaṣ p̀ii an yá doũe.

9 Lá wi gbēnazina seeladeke sí, Lua seeladeke de beea, asa Lua yápi ò a Né yá musue.

10 Gbé pọ Lua Né náai ví seelapi ví a sṣ guu. Gbé pọ ì Lua yá sio, ade Luapi òlẹ́ eede ũe, asa ì yá pọ Lua ò a Né musu sio.

11 Yá pọ a òn ké: Lua wá gbá wēni láasai, mé wēnipi ku aà Né kíie.

12 Gbé pọ Lua Né ví wēni láasai ví. Gbé pọ Népi vío wēnipi vío.‡

13 Ma yá beeo óé, á gbé pọ ále Lua Né náaiké, ké àò dṣ́ á wēni láasai ví.

14 Lá wá sṣ lo òlẹ́a Lua aen ké: Tó wa pọ wabikèwà lá a yeiwa, ì wá yāmae.

15 Lá wá dṣ́ ì wá wabikéa ma, wá dṣ́ ké wa pọ pọ wa a wabikèwà è kò.

* 5:3 Zaa 14.15 † 5:3 Mat 11.30 ‡ 5:12 Zaa 3.36

16 Tó gbé a gbédee è, àle duuna pò lí ní kaaleo ke, aà wabikeè, Lua i aà gba wēni. Duuna pò lí ní kaaleo má ò. Duuna pò í ní kaale kú, i ke bee má ò aà a wabikeo.

17 Yāvāikea pīiá duunaε, āma duuna pò lí ní kaaleo ku.

18 Wá dō ké gbé pò Lua aà i lío te duunawao, asa Lua Né i aà dōa, Setāu lí fō okāwào.

19 Wá dō Lua gbéon wá ũ, mé dúnia búu kú Setāu oziε.

20 Wá dō ké Lua Né mò, ò à wá wé kè, ké wà e Siande dō. Wá kú Siandepi guu ní aà Né Yesu Kilisio. Ōme Lua siandepi ũ. Ōme wēni láasai ũ.

21 Ma néo, à laaika dii εγενaozi.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9